MIRKO KOLARIĆ

O ŠEZDESETOGODIŠNJICI
NJEGOVOGA VATROGASNOGA RADA.

IZDALO:
DOBROV. VATROGASNO DRUŠTVO U ZAGREBU.

MIRKO KOLARIĆ st.

MIRKO KOLARIĆ

O ŠEZDESETOGODIŠNJICI NJEGOVA VATROGASNOGA RADA.

IZDALO:
DOBROV. VATROGASNO DRUŠTVO U ZAGREBU.

U ZAGREBU, 1929.

TISKARA EUGENA KOŠAKA U SAMOBORU.

SVOMU VODJI I UČITELJU

O SVIJETLOM JUBILEJU:

ŠEZDESETOGODIŠNJICE

NJEGOVA NAJZASLUŽNIJEG RADA U OBLASTI VATROGASTVA — OVU SPOMENICU PRIKAZUJE U ZNAK VELIKE ZAHVALNOSTI I ISKRENOGA PRIZNANJA

DOBROV. VATROGASNO DRUŠTVO ZAGREBAČKO.

Mirku Kolariću

o šezdesetoj godišnjici vatrogasne službe.

U redove si naše
ko mladić stao
i jedan dugi vijek si
svom Rodu dao.

Prokrčio si staze
i polje pusto;
na mučnom putu nisi
ni danas susto.

I danas Tvoja knjiga
još čete uči,
u vatrogastvu našem
još pali luči.

Pod barjakom Ti našim
sveđ noga kroči
i vatrogasci k Tebi
upiru oči.

Jer znadu, što si njima
oduvijek bio:
i zastavnik i vodja
kroz život cio.

Na Tvome trudu vrlom
još plodi niču;
o Tvome slavlju druzi
zanosno ti kliču.

SAGIBAJU STJEGOVE
U HORU PRAVU,
SAGIBAJU STJEGOVE
U TVOJU SLAVU!

Bogumil Toni.

Šezdeset godina u službi vatrogastva.

Šezdeset godina!

To je jedan dugi vijek, što ga je Mirko Kolarić ispunio velikim i neprolaznim radom za dobro, procvat i napredak našega vatrogastva.

Jedan dugi vijek, za kojeg nije ni jednoga časa gubio; ni jedan trenutak mirovao, nego je svu svoju snagu istrajno davao u službu plemenite vatrogasne misli.

Njegov rad, koji je oduvijek bio skromno nagradjivan, bio je upravljan osjećajem jednog nadasve zanosnoga vatrogasca, koji je svakim svojim nervom dokazao, da je vatrogasac po duši i po srcu; vatrogasac, koji se je uživio u svoje zvanje i koji za nj živi svakim svojim dahom.

Šezdeset godina u službi vatrogastva!

Ovo zvuči nešto neobično za naše vatrogastvo!

Pa ipak nama je osobita radost zabilježiti ovaj veliki i svijetli jubilej, što ga je doživio po godinama službe najstariji vatrogasac u Jugoslaviji — Mirko Kolarić.

Šezdeset je godina prošlo, otkad je on kao mladić stupio u vatrogasne redove, pokazujući već u prvim danima rada, da je u njega mara, volje i ambicije za velike vatrogasne ideale.

Svojoj zavjeri, da će služiti vatrogastvu, ostao je Kolarić vjeran do današnjega dana. Ni u čem se nije promijenio.

Misao vatrogasna, koja je u svježa poletna mladića našla mjesto u mladenačkom srcu, ostala je jednako budna i čista u duši starca odmaklih godina.

Njoj će on ostati — uvjereni smo — vjeran do smrti, jer je ona tako duboko uvriježena u Kolarićevoj duši.

Šezdeset godina ispunio je Kolarić istrajnim i žilavim radom. U taj rad dao je čitavo svoje srce i dušu; tomu radu posvetio je svaki momenat života; sve svoje sile.

Požarničkim idealima služio je uzdignuta srca i zanosom pravoga apostola vatrogasnoga. I perom i živom riječju propagirao je i širio vatrogasnu misao, i što je ona našla odziva u našim selima i gradovima, ide prva hvala Mirku Kolariću.

Sve svoje požarničko znanje i umijenje — a ono je opsežno i potpuno — uložio je oko toga, da se u nas vatrogasna struka podigne, i da ne zaostanemo za drugim naprednim narodima, koji su procvat vatrogastva upisali na prve stranice svoga staranja i ljubavi za stvar.

Kao učitelj vatrogastva išao je on od sela do sela i od grada u grad, šireći svuda požarničko evangjelje. Njegova je riječ bila živa; dolazila je od srca i primala se svuda s povjerenjem i ljubavlju. Gdjegod je bio, zavolješe ga vatrogasci, jer su u njem vidjeli svoga vodja i iskrenoga lučonošu, koji daje od svoje krvi i mesa.

Nikad nije dao znati, da je on viši i stariji, nego je sve vatrogasce držao za svoju pravu braću, pa tako i postupao s njima.

Čedan do skrajnosti i ljubazan sa svakim, žnjeo je posvuda simpatije i ljubav, a ove ga prate i danas nesamo u vatrogasnom našem svijetu, nego i u inostranstvu.

Ime Mirka Kolarića izgovara svaki vatrogasac s poštovanjem, jer znade, da je s tim čestitim imenom spojena historija našega vatrogastva, kojoj je on postavljao jake temelje. I kad se god bude pisala povjesnica našega vatrogastva, ne će se moći mimoići ime Kolarićevo, jer ono dolazi na prvu stranicu te povijesti naše.

No nije samo Kolarić radio živom riječju. Znajući da se ne može u svako doba ići u sva naša društva, pa da su im potrebni rukovodji, koji će im kazivati, kako će se usavršiti u struci i voditi ih pravim stazama, primio se već zarana pera i napisao dodanas sijaset članaka i veći broj priručnih knjiga, koje su vatrogascu potrebne kao korica hljeba svagdanjega.

Gradivo, koje podavao vatrogascima, znao je svagda odabirati samo takovo, koje je od apsolutne vrijednosti za naša vatrogasna društva i naše prilike, te ga je prilagodjivao našim narodnim potrebama u pogledu vatrogastva. Zato je i njegov

književni rad na polju požarništva donio pozitivnih i sigurnih uspjeha.

Kad je vidio negdje uspjeh, znao je to radosno priznati, a gdje je morao da kudi, učinio je to takim načinom, da nije povrijedio ničiju osjetljivost.

Svoje suradnike u „Vatrogasnom Vjesniku" mogao je Kolarić uvijek na prste jedne ruke izbrojiti; katkad ostade i sâm. Takove pojave njega nisu uznemirivale, on ne gubi volje, nego upre s podvostručenom snagom i „Vatrogasni Vjesnik" izlazi na vrijeme pun stručnih valjanih članaka.

Mirko Kolarić rodio se u Varaždinu 18. X. 1850. Stupio je ondje u vatrogasno društvo kao mladić od 18 godina, pa je kasnije izabran vodjom i vježbateljem požarne čete. Već ondje pokazao je vanrednu stručnu spremu, pa je ovo najstarije vatrogasno društvo u zemlji podigao na visok stupanj napretka. Pošto je tako izišao na glas kao praktično i teoretičko izvrstan stručnjak, obratilo se zagrebačko vatrogasno društvo na njega da mu bude učiteljem i vježbateljem. Godine 1884. ostavio je Kolarić Varaždin i otputio se na svoje novo mjesto u glavni grad Zagreb, gdje nije samo preuzeo vježbanje čete, nego i upravu gasilane, koje službe još i danas najuzornije vrši. Kako je bio Kolarić omiljeo i popularan u Varaždinu najbolje svjedoči i ta zgoda, da ga je na odlasku odanle ispratilo do Drave nekoliko stotina gradjana. Sprovela ga je i glazba, te cjelokupna vatrogasna četa, tronuta, što gubi svoga najmarnijega, najvještijega i najuzornijega člana.

U Zagrebu se Kolarić podvrgao stručnom ispitu pred tehničkim povjerenstvom, te ga je s izvrsnim uspjehom položio. (Drž. nadinž. Altman). A nije ni kasnije mirovao, nego sve sile upr'o, da usavrši svoje znanje kako u vatrobrambi, tako i u elektrotehničkoj struci. Kad je za dvije godine iza njegova dolaska u Zagreb sagradjeno vatrogasno spremište, Kolarić ga je vrlo vješto uredio kao i telefonsku centralu u njem, i to po najnovijem sustavu. Da svoje praktično i teoretsko znanje proširi, proputovao je veće gradove i upoznao njihove vatrogasne uredbe; osim toga je pribivao različitim izložbama gasila, te vatrogasnim kongresima u Münchenu, Budim-Pešti, Wienu, Pragu i dr.

Kolarić nesamo da je kao vježbatelj stekao neprocjenjivih i trajnih zasluga za grad Zagreb, u kome je na stotine požara uspješno ograničeno pod njegovim vodstvom, nego je i kao tajnik „Zajednice" zadužio čitav hrvatski narod, jer je uvježbao gotovo sva naša vatrogasna društva. A ta društva, koja su prve i glavne upute primila od svečara, gase danas požare diljem zemlje i odvraćaju od naroda goleme štete. Napose valja spomenuti, da je on uredio i uvježbao vatrogasne zborove u zem. ratarnici u Križevcima, u kr. zem. kaznionici u Lepoglavi i u zem. zavodu za umobolne. Sve do lane, dok je on još bio tajnikom Zajednice, obraćaju se i starija društva na „Zajednicu", da im izašalje Kolarića radi važnih uputa.

Na pobudu Kolarićevu održan je za vrijeme jubilarne izložbe god. 1891. prvi strukovni tečaj, koji je oživotvoren potporom kr. zem. vlade, te ga je pohadjalo 113 slušača. Obučavao je frekventante i opet sam Kolarić, te ih uputio u vatrogasnu taktiku i u podvorbu gasilačkih strojeva. 50 slušača bilo je članova već osnovanih vatrogasnih društava. Zastupana su bila društva: Bukevje, Brod na Kupi, Brod na Savi, Bjelovar (2), Cerni, Čazma, Dubča, Drnje, Delnice, Daruvar (2), Djakovo, Feričanci, Fužina, Ferdinandovac, Glina, Nova Gradiška, Gjurgjevac, Grubišnopolje, Gjelekovac, Velika Gorica, Gospić, Ilok, Jaska, Koprivnica (3), Križevci, Kuzminac, Karlovac, Kutina, Lipovljani, Lekenik, Marija Bistrica, Okućani, Požega, Petrinja, Perkovci, Rasinja, Sela kraj Siska, Sisak, Vrbovsko, Valpovo (2), Vukovar, Vinkovci (3), Varaždinske Toplice i Županja. To je otprilike polovina svih naših tada postojećih vatrogasnih društava. Najveći kontingenat slušača dali su obrtnici, a bilo i opć. činovnika, pak, što je važno, 14 učitelja osnovnih škola.

Nastavni je plan ovoga tečaja bio ovaj: I. Teoretski dio: 1. Ustroj vatrogasnih društava i propisi. 2. Vatroredarstvo. 3. Odjeća i osobna oprema. 4. Gasilačke sprave. 5. Dobava vode uopće. 6. Dojava požara. 7. Taktična odbrana i mjere sigurnosti proti požaru. 8. Prva pomoć kod nezgode uopće. — II. Praktični dio: 1. Redne vježbe. 2. Vježbe sa strojevima. 3. Podvorba i sastav strojeva. 4. Penjačke i izbavne vježbe. 5. Uzbuna i juriš.

I time je mnogo učinjeno za širenje vatrogasne misli u Hrvatskoj, kao i 1895./6., kadno je održan strukovni tečaj za učitelje, kojima je opet bio učiteljem vatrogastva Mirko Kolarić.

Učitelja je bilo na ovom tečaju 30, a kad je 24. travnja 1896. održan ispit, pokazao se krasan uspjeh, jer ih je 19 napravilo ispit s vrlo dobrim uspjehom, a 11 s dobrim uspjehom. Uime zem. vlade prisustvovao je ovomu ispitu škol. nadzornik Jelovšek.

Uz oca hrvatskoga vatrogastva, Gjure Deželića, poradio je i Kolarić, njegov osobiti ljubimac, marljivo na polju hrvatske vatrogasne literature. Njegova knjiga „Vatrogasne upute" (izdano g. 1894.) od neprocjenive je važnosti. Važna su mu takodjer ostala poučna djelca o vatrogastvu: „Šumski požari", „Opći vatrogasni propisi", „Kratka teorija o vatrogastvu", Djela hrv. slav. vatrogasne zajednice", Naučni put po vatrogasnom svijetu". S pokojnim Deželićem napisao je „Vatrogasni propisnik za prokušavanje štrcaljka" i pomagao mu oko sastavka novoga „Vatrogasnoga vježbovnika". Znamenito je njegovo djelo „Požarne pogibli", knjiga, koja je ugledala pred dvadesetak godina svijetlo i ostat će hrv. vatrogastvu pravim rukovodjem u njegovu djelovanju. Kolarić je kroz 33 godine urednik „Vatrogasnoga Vjesnika", a taj je list bio ogledalo njegovoga rada, te je većinu brojeva on sam ispunio svojim instruktivnim i zanimljivim člancima, koji su bili uvijek savremeni i aktualni.

Radi svojih osobitih zasluga, svoje čednosti i iskrenoga prijateljskog susretanja, Kolarić je u vatrogasnim društima vanredno rado vidjen prijatelj. On je počasni član mnogih naših vatrogasnih društava kao Valpova, Karlovca, Petrinje, Varaždina, Krapine, Lipovljana, Vrbovca, Samobora, Čakovca, Marije Bistrice, Vukovara i Zagreba, a jednoga pače i u Americi i to u Punta Arenasu. Potonjemu je društvu, koje sastoji od samih Hrvata, pružao Kolarić pismeno kroz dvije godine potrebite stručne instrukcije. Ovo mu je društvo priposlalo i počasni dar — zlatni lanac „kovan iz grudica zlata kopanoga od Hrvata u Ognjenoj zemlji".

God. 1902. izabran je gradjaninom glavnog grada Zagreba uz oprost od pristojbe „s obzirom na višegodišnje po-

žrtvovno i općekorisno djelovanje u svojstvu upravitelja gasilane dobrovoljnoga vatrogasnog društva".

Godine 1923. odlikovalo ga je Nj. Veličanstvo Kralj ordenom Sv. Save IV. stepena.

Godine 1926. izabrala ga je Hrv.-slav. vatrogasna Zajednica svojim počasnim članom.

Godine 1928. odlikovalo ga je Nj. Veličanstvo Kralj zlatnom medaljom za gradjanske zasluge.

Godine 1928. odlikovao ga je Savez vatrogasnih društava i četa za Bosnu i Hercegovinu za zasluge za vatrogastvo uopće, zlatnom medaljom.

Godine 1928. imenovala ga je Hrv.-slav. vatrogasna Zajednica svojim počasnim tajnikom, kad je na njegovo mjesto izabrala novoga tajnika.

Dalo bi se još mnogo pisati o velikom i zamašnom djelovanju odličnoga svečara na polju hrvatskoga vatrogastva, ali držimo, da će biti i ovi reci dovoljni, da barem uglavnom istaknu goleme zasluge jubilarčeve, koje su uostalom poznate svakom našem vatrogascu bez razlike, koji znade štovati velika djela i skida kapu pred zaslužnim svojim muževima. Za njega se s potpunim pravom može reći, da je pravi apostol požarničke misli, propagator naših vatrog. društava, marna i neutrudljiva pčela, kao tajnik do lane i prava duša naše vatrogasne Zajednice, otkuda već preko pedeset godina vrcaju iskre, koje pale i žare svjetionike požarničkoj ideji diljem zemlje.

B. T.

Uz Jubilej Mirka Kolarića.

Kako je naše nebo posuto zvjezdama manjima i većima, a te veće poznaje čitav svijet po njihovim imenima, tako je i cijela zemaljska kugla posuta sa vatrogascima. Medju njima ima ih, koji su poznati po svome radu kao i te velike zvijezde u cijelom vatrogasnom svijetu. I mi Hrvati smo ponosni, da imademo takovu jednu veliku vatrogasnu zvijezdu medju nama, znanu u čitavom vatrogasnom svijetu. To je naš starina Mirko Kolarić st.

Gdje imade danas na svijetu vatrogasnoga saveza, koji još nije pisao u svome glasilu o imenu Kolarić? Uzmite u ruke razna vatrogasna glasila, bilo iz kojeg kraja svijeta, pa ćete bezuvjetno naći tamo ime Kolarić.

Šta znači ime Kolarić za društva u našoj Zajednici, ne treba da napominjem, jer to svaki, pa i najmladji vatrogasac znade. Ta on je stvorio sve, što imamo. Sve naše naučne knjige o vatrogastvu, njegovo su djelo. On je osobno izvježbao mnoga i mnoga naša društva, a ostala su se vježbala na temelju njegovih vatrogasnih stručnih djela

Njegova je zasluga, da su se društva ujedinila u Zajednicu.

Gledajmo posljednjih godina „Vatrogasni Vjesnik". 90% članaka i pouka bilo je od Kolarića. A tko mu je pomogao u pisanju i ekspediciji vatrogasnih Vjesnika i drugih spisa. Cijela njegova obitelj.

Bezuvjetno imao je u tih 60 godina svoga rada teških i veselih vatrogasnih časova.

Tko se ne sjeća one — za njega kobne afere s banom Hedervarijem? Ali njegovo pošteno vatrogasno srce i duša, nisu mu dali, da nešto pohvali, što je nevaljalo. Radije je žrtvovao definitivno državno mjesto.

Koji od nas može reći, da je bio odbijen, ako je tražio njegov savjet? Nitko.

Mi vatrogasci još danas ne možemo pravo da shvatimo, šta je sve za nas i naše bližnje učinio Kolarić.

Mi se svi klanjamo toj velikoj zvijezdi vatrogastva i bit ćemo mu u našim srcima zahvalni za sva njegova djela, što je učinio za vatrogastvo. Pa i sam naš narod mora mu biti zahvalan, jer on je izvježbao vatrogasna društva i naučio ih, kako će svoga bližnjeg odbraniti od najvećega neprijatelja požara. U svakom je vatrogascu uvijek gledao brata i suradnika. A mi? Kako mu se odužujemo? Nikako. Sirotinja smo, pa mu ne možemo dati drugo, nego samo naša čista srca, što ga poštuju, u kojima je velikim pismenima upisano ime Kolarić!

Mi mu želimo iskreno i bratski, da ga dragi Bog izdrži još mnogo i mnogo godina na životu, da sa zadovoljstvom gleda plod svoga 60 godišnjega rada, na koji neka bude ponosan, jer on je to sve stvorio.

Njegov nam je rad putokaz za budućnost.

Svima nam je svetinja!

Djakovo, 7. lipnja 1929.

Marijan pl. Heržić
predsjednik vatrogasne zajednice.

Moje uspomene.*)

Napisao *Mirko Kolarić.*

Danom 12. lipnja o. godine navršilo se ravno 60 godina, otkad sam stupio u dobrovoljnu vatrogasnu četu rodnoga mi i milog grada Varaždina. Istoga dana, kad sam primljen u održanoj sjednici upravnoga odbora, u 7 sati navečer, jedva što sam oduševljen stigao u svoj dom, začujem tužne udarce u veliko zvono župne crkve na uzbud. Pohitih u gasilanu, gdje sam saznao, da se požar pojavio u Livadskoj ulici na posjedu bačvara Ozela. Na tom je garištu uz starije drugove vatrogasce uspjelo doskoro ograničiti bijesan živalj, a ova uspješna odbrana bila mi je poticajem te sam uložio sav mar, kako bi se dostao stručne spreme. To mi je marnim vježbama i teoretičkom obukom doskora uspjelo. U mom radu stekao sam doskora ljubav i povjerenje svojih starješina, a tako i starijih drugova vatrogasaca, koji me odlikovaše izborom za čast vodje penjačâ i vježbateljem vatrogasne čete. Tu me je snašla velika borba, jer se je radilo o uvedenju hrvatske komande u vatrogasnoj četi, a tomu su se protivili mnogi stariji članovi Nijemci. Snažnom pripomoći i zagovorom sada već pokojnih zapovjednika dr. Erhartića, Vladoja Schnappa, te društvenoga odbornika Matije Vebera uspjelo mi je polagano svladati otpor nezadovoljnika tako, te sam za dočeka pokojnoga biskupa i mecene Josipa Strosmayera godine 1877. prvi put imao zgodu vatrogasnu četu predvoditi služeći se hrvatskom komandom. Kao vježbatelju uspjelo mi je vatrogasnu četu podići na visok stupanj napretka, kako se to najstarijemu društvu dolikuje, a taj uspjeh priznalo mi je nesamo gradsko poglavarstvo, već i gradjanstvo i stručnjaci vatrogastva u raznim stručnim glasilima. Godine 1.884. primio sam častan poziv dobrovoljnoga vatrogasnog društva glavnoga grada Zagreba, da

*) Ovaj članak, koji je sada nešto izmijenjen, prenosimo iz „Vatrog. Vjes." br. 9—10 iz god. 1919.

preuzmem čast vježbatelja i upravitelja gasilane, te sam tu ponudu i prihvatio. Danom 24. ožujka iste godine otputio sam se na svoje mjesto, a tom zgodom iskazaše mi moji zemljaci Varaždinci svoju ljubav i priznanje time, da me na odlasku isprati do Drave nekoliko stotina gradjana. Sprovede me i glazba, te cjelokupna vatrogasna četa zaželivši mi najbolji uspjeh u mome budućem zvanju i radu.

U Zagrebu sam se podvrgao posebnom stručnomu ispitu pred tehničkim povjerenstvom, te sam ga s izvrsnim uspjehom položio. Sada otpoče moj rad oko uredjenja vatrojavne i telefonske službe, a pri tom me pomagao blagopokojni prvak hrvatskoga vatrogastva, Gjuro Stjepan Deželić, društveni upravni odbor, pak i članovi zapovjedništva u svakom pogledu.

Radi proširenja mojega praktičnoga i teoretičkoga znanja, a uz zagovor naše vatrogasne Zajednice i materijalne pripomoći bivše zem. vlade prisutvovao sam različnim vatrogasnim kongresima i stručnim izložbama u Innsbrucku, Berlinu, Charlottenburgu, Münchenu, Pragu, Wienu, Budim-Pešti i drugdje. Pošto me je glavna skupština, održana dne 14. kolovoza 1.893. odlikovala čašću tajnika hrv.-slav. vatrogasne Zajednice imao sam prilike, da uvježbam i reorganizujem mnoga naša vatrogasna društva diljem Hrvatske i Slavonije. Napose mi je spomenuti, da sam uredio i uvježbao vatrogasne zborove u ratarnici u Križevcima, u zemalj. kaznionici u Lepoglavi, u zemaljskom zavodu za umobolne u Stenjevcu. Na moju pobudu održan je za vrijeme jubilarne izbožbe god. 1891. prvi stručni tečaj, koji je osnovan potporom kr. zem. vlade, te ga je pohadjalo 113 slušača. Na tom tečaju banskom naredbom od 30. ožujka 1891. br. 3.167, bio sam imenovan učiteljem vatrogasne struke, dok je u vidarstvu predavao primarni liječnik dr. Ivan Kosirnik. Godine 1895./96. bio sam učiteljem strukovnoga tečaja za pučke učitelje, od kojih je 24. travnja 1896. za održana ispita njih 19 napravilo ispit s vrlo dobrim uspjehom, a 11 s dobrim uspjehom. Osim toga sam održao vatrogasni tečaj sa 80 oružničkih podčasnika, a tako i poučne tečajeve s momčadi domobranstva u domobranskoj vojarnici, pak s momčadi vojničke povozne čete i s momčadi vojničkoga opskrbnog skladišta u Zagrebu. Uz oca našega vatrogastva Gjure Stjepana Deželića i dobroga

mi prijatelja Bogumila Tonija, ravnajućega učitelja i vojvode vatrogasnog društva u Samoboru, radio sam, koliko se uz nepovoljne materijalne prilike dalo i moglo o unapredjivanju naše vatrogasne literature, a naročito kao urednik našega strukovnog glasila „Vatrogasnoga Vjesnika".

Velike neugodnosti u mom patriotskom radu proživio sam za vrijeme naše nezaboravljene jubilarne gospodarsko-šumarske izložbe, na kojoj je učestvovala i naša vatrogasna Zajednica. Kad se je saznalo, da se je Zajednica zakanila, da za vrijeme te izložbe održi strukovni vatrogasni tečaj i s njim spojena izložba gasila i pomagala, požurila se bila madžarska tvrtka Franje Walsera, da svojim tvorinama usreći i naše neke županije. U tu svrhu uspjelo joj dobiti pismene preporuke od tadašnjih velikih župana Rubide i Kovačevića. Agenti Walserovi Kankovski i braća Landler oboružani preporukama velikih župana obilazili su tada gotovo sve općine u zagrebačkoj, bjelovarskoj i varaždinskoj županiji, nudjajući svoje tobožnje izvrsne tvorevine, pak su mnoge općine naručivale štrcaljke i druga vatrogasna pomagala za skup novac na višegodišnju otplatu uz visoke kamate. Za kratko vrijeme stizale su vatrogasnoj Zajednici pritužbe iz Kozarevca, Sv. Ivana na Zelini, Gjurgjevca i t. d., da štrcaljke od tvrtke Walser nesamo da su preskupe i da ne odgovaraju potrebi, već da je ta tvrtka poslala općinama i takove predmete, koje ne mogu trebati. Povodom tih pritužbi uspjelo je vatrogasnoj Zajednici dobiti u ruke prijepis ovjerovljen po zakletomu tumaču Josipu Sokoloviću iz Budim-Pešte naredbe broj 48359/V.—10, kojom ministar grof Szapary ukida preporuku, što ju je dobila tvrka Walser od ministarstva godine 1888., pod br. 53.888, i to poradi raznih zlouporaba, počinjenih u nekim županijama kod dobavljanja vatrogasnih sprava. Na ovu činjenicu upozori predsjednik naše vatrogasne Zajednice sve naše općine posebnom okružnicom od 15. siječnja 1891. br. 8. radi znanja i ravnanja.

Kako mi je izložbeni i naš središnji odbor povjerio, da se obratim na sve na dobru glasu tvorničarske tvrtke gasila, neka bi izložili svoja gasila, uspjelo mi je sklonuti tvrtku Smekal iz Praga, Samassu iz Ljubljane, Kernreutera iz Wiena, Trogmayera iz Novoga Sada, Köllscha iz Graza, Kölera iz Budim-Pešte,

Fladera iz Saksonske, Bostlmana u Wienu i t. d., da izlože svoje tvorine u posebnoj skupini, dok si je tvrtka Walser dala sagraditi poseban paviljom pokraj sokolske zgrade.

Umoljene tvrtke nesamo da su ispunile velike prostorije u posebnoj skupini, već su ustupile mnoge sprave za obuku vatrogasnoga tečaja. Za ilustraciju moje borbe za pravednu stvar naših interesenata općina i vatrogasnih društava spomenuti mi je još ovo:

Za ovu izložbu egzekutivni odbor izabra porotno povjerenstvo, koje je imalo prokušati izložena gasila, naročito štrcaljke. Od 5 izabranih porotnika bila su 3 tehnika i 2 vatrogasna vojvode, a nije bilo mene, koji sam bio po predsjedniku Zajednice Deželiću predložen kao meštar vježba zagrebačkoga dobrovoljnog društva, kojega je kr. zem. vlada otpisom od 30. ožujka 1891. br. 3157. imenovala učiteljem za stručnu obuku vatrogasnoga tečaja. Štoviše nijesam dobio ni poziva, da kod prokušavanja gasila u povjerenstvu sudjelujem. Kad su porotnici htjeli, da počnu s prokušavanjem, dva porotnika tehničara — prvaci u svom odličnom položaju — dodjoše k meni i umoliše me, da podjem s njima na rad porote. Naravno ja sam otklonio svako sudjelovanje s isprikom, da sam izostavljen iz listine porotnika i da s nadležnoga mjesta nijesam dobio ni poziva, a kao nepozvanomu ne pripada mi pravo, koje uživaju članovi porote. Tadašnji predsjednik porote i predstojnik kr. vladinoga gradjevnog odsjeka rekao mi je, da me lijepo moli, neka njemu za volju sudjelujem kod prokušavanja, jer da on kako tehničar pozna stroj, zna što je tlakomjer i praznomjer, pa i odašta i za što su pojedine sastavine stroja; razumije se i u tehničko proračunavanje, ali ne zna ipak prosuditi praktičnost raznih sustava štrcaljki, jerbo se nije nikada bavio vatrogastvom. Sada pak treba upravo prosuditi nesamo odoljivost, snagu i radinost štrcaljki, već i njezinu praktičnost s obzirom na razne mjesne prilike poradi otpreme, zalihe vode i t. d. Želju priznatoga tog stručnjaka u vladinom gradjevnom odsjeku i tada predsjednika porote napokon sam udovoljio, zahvalivši mu na priznanju, da je vatrogastvo u našoj domovini posebna struka, pa sam za to samo u tom pravcu u poroti sudjelovao, dok sam otklonio sudjelovati kod ocjene za odlikovanje izložaka. Nakon ocjene porotnika

dobila je tvrtka Walser doista najmanje odlikovanje (Povelju priznanicu), pa usprkos tomu, te ja nijesam sudjelovao kod zaključaka porote, bila je mržnja od strane Walserove klike tolika, da su me tužili bivšem banu Dragutinu Hedervaryu, da sam antisemita i protivnik madžarske industrije. U svojoj bjesnoći proti mojoj osobi nijesu ti usrećitelji pitali, koliko stotina hiljada izgubiše općine i vatrogasna društva u pomenutim trim županijama, koje su za skup novac dobili nevaljale štrcaljke, koje su doskora morali baciti medju staro željezo, a kroz niz godina otplaćivali za nj dugove. Tim i takovim bezdušnim poslovanjem nanesena je i golema šteta razvoju našega još slabo razvijenoga vatrogastva. Spomenuti otimači ljudske privrede i tudjega poštenja osujetili su nastojanje naše vatrogasne zajednice, koja je kod zemaljske vlade preporučivala u interesu podizanja stručne naobrazbe naših vatrogasnih četa moje imenovanje za putujućega učitelja Hrvatske i Slavonije. No ako uslijed toga i nijesam postigao toliko poželjno i korisno imenovanje, ipak mi je i te kakovom utjehom, te sam mojim djelovanjem osujetio daljnje izrabljivanje naših općina i vatrogasnih društava od nedostojnih madžarskih izrabljivača tudje imovine, a time izdržao moje poštenje i dobar glas u svim krugovima našega vatrogastva, pa i u onima slavenskim krajevima izvan naše mile domovine.

Još mi je spomenuti, da mi je za moje čedne literarne radnje na polju vatrogastva izložbeni odbor jubilarne šumarsko-gospodarske izložbe 1891. podijelio povelju priznanicu, dok su me dobrovoljna vatrogasna društva u Valpovu, Karlovcu, Petrinji, Varaždinu, Krapini, Lipovljanima, Kostajnici, Vrbovcu i Samoboru odlikovala počasnim članstvom. Primio sam isto takovo odlikovanje od dobrovoljnoga društva iz Punta Arenas u Americi. Potonjemu društvu, koje sastoji od samih Hrvata, pružao sam kroz dvije godine potrebite stručne instrukcije, te obavio nabavu gasila i odore, priposlalo mi je to društvo koje je pod zapovjedništvom našega zemljaka Andrije Jurišića, počasni dar — zlatni lanac „kovan iz grudica zlata kopanoga od Hrvata u Ognjenoj zemlji.“

Mirko Kolarić
kao vatrogasni stručni pisac.

Kada se sedamdesetih godina prošloga stoljeća počelo i kod nas propagiranjem vatrogasne ideje i osnivanjem vatrogasnih društava, zauzeo je jubilarac Mirko Kolarić vidno mjesto. Kao mlad čovjek posvetio se posve ideji vatrogastva. Pokojni prvak hrvatskoga vatrogastva Deželić imao je u njemu prvoga saradnika.

Jubilarac Kolarić učinio je mnogo za zagrebačko vatrogasno društvo, ali je kao tajnik „Zajednice" još više učinio za naše vatrogastvo, organizirajući društva diljem naše domovine, davajući im upute i preduzimajući praktične vježbe. Taj je rad bio obilan i koristan, jer danas imamo na stotine vatrogasnih društava, od kojih je golemoj većini pri njihovu osnutku pomogao Kolarić, vršeći zdušno kroz 35 godina tajničke dužnosti „Zajednice". Taj je rad pun i idealizma, jer uistinu su rijetki oni, koji su s toliko ljubavi posvetili sav svoj život vatrogasnoj ideji.

Jubilarac Kolarić radio je mnogo praktično, ali se istakao i kao naš najplodniji vatrogasni pisac. Proučavao je vatrogastvo u svim naprednim evropskim državama, polazio vatrogasne kongrese i izložbe i nastojao primijeniti sve najbolje našim prilikama. Plod toga izučavanja kao i vlastitoga praktičnoga iskustva njegova su stručna djela, što ih je štampao.

Napisao je knjigu „Vatrogasne upute" knjigu, koja i danas dobro dolazi pogotovu mladjim društvima. Knjiga „Šumski požari" puna je lijepih uputa o postupku pri šumskim požarima. „Naučni put po vatrogasnom svijetu" otvara nam vidike o stanju vatrogastva po stranom svijetu, što je sve stečeno vlastitim opažanjima. „Kratka teorija o vatrogastvu", „Vatrogasni propisnik za prokušavanje štrcaljke" sastavljen s blagopokojnim Deželićem i „Novi

vatrogasni navještaji" sastavljeni s A. Seifertom, knjižice su potrebne svakom vatrogascu. „Požarne pogibelji" jest knjiga, u kojoj nam je jubilarac iznio u kratkim crtama sve svoje bogato znanje i iskustvo. To je jedan priručnik, koji i starijim vatrogascima uvijek služi kao putokaz. Veći dio teoretske obuke može se crpsti iz nje, jer su sve požarne mogućnosti i način, kako da ih se obuzda, istaknute u ovoj knjizi od neprocjenjive važnosti. Najzad pred nekih 6 god. sastavio je Kolarić novi „Vježbovnik" izostavivši mnoge nepotrebne stvari, a dodavši nove. Taj „Vježbovnik" i danas je propisan za sva u „Zajednici" začlanjena društva. Spomenuti je još, da je vrijedni naš starina napisao knjižicu instruktivnu i nadasve potrebnu: „Kako se osnivaju vatrogasna društva", koja je nažalost njegovu i našu ostala dosada u rukopisu. Ova knjižica treba da udje sto prije u štampu. Upute, koje ona sadržava, označavaju siguran put k uspjehu za sve koji žele po našim selima osnivati nova društva.

A što je dični naš jubilarac bio „Vatrogasnom vjesniku" gotovo kroz sve vrijeme njegova izlaženja? Bio mu je urednikom i većinom jedinim saradnikom. Svoje bogato iskustvo i znanje širio je u manjim člancima kroz „Vjesnik" medju naše vatrogasce. Svi brojevi „Vjesnika" obiluju jubilarčevim stručnim člancima, koji su dobro dolazili i dolaze kod teoretske obuke, jer su pisani popularno i jasno.

Pa i u ovim visokim godinama sijedi naš jubilarac sve do nedavno pisao je u „Vjesniku" i pratio i prati živim zanimanjem razvitak našega vatrogastva. Sa ponosom može da se osvrne na svoj 60 godišnji vatrogasni rad svijestan, da je tim svojim radom posijao plodno sjeme na njivi hrvatskoga vatrogastva.

Zvonimir Miholjević (Samobor)

Kolarićev rad u zagrebačkom vatrogasnom društvu.

Ljetos je navršilo punih 45 godina, što je Mirko Kolarić st., na poziv vodstva zagrebačkoga dobrovoljnoga vatrogasnoga društva preuzeo funkcije upravitelja gasilane i vježbatelja vatrogasne čete u gradu Zagrebu, koje dužnosti vrši još i danas najsavjesnije.

Što je Kolarić učinio u ovo nekoliko decenija za napredak zagrebačkoga vatrogastva, i što je lično učinio za odbranu života i imutka zagrebačkoga gradjanstva u slučajevima mnogih i raznovrsnih požara, nemoguće je opisati u okviru jednoga članka. Ako bi se htjelo iscrpno prikazati djelovanje Kolarićevo u zagrebačkom vatrogasnom društvu, značilo bi to ispisati jednu knjigu, pa ćemo se stoga na ovom mjestu osvrnuti samo na nekoje momente iz njegovog rada za naše zagrebačko vatrogastvo.

Preuzevši 1. travnja 1884. godine povjerene mu dužnosti upravitelja gasilane i vježbatelja zagrebačke vatrogasne čete, započeo je s puno ljubavi i energije provoditi najpotrebniju reorganizaciju zagrebačkoga vatrogastva, kako bi se vatrobrana služba mogla što bolje obavljati. U ovom nastojanju našao je puno razumijevanja i potpore kod tadanjega vodstva vatrogasnoga društva, pa ga je to, u novoj okolini, bodrilo, da je još većom ambicijom nastavio mučni posao oko unapredjivanja zagrebačkoga vatrogastva.

Dvije godine nakon njegova dolaska u Zagreb, uspjelo je već uz njegovu stručnu saradnju izgraditi novo i za tadanje prilike moderno vatrogasno spremište, u kojem je prema njegovim stručnim savjetima montirana i središnja vatrogasna postaja. Odličnim teoretskim obučavanjem i sistematskim praktičnim uvježbavanjem podigao je stručnu spremu zagrebačke vatrogasne čete, da je ona u svakom pogledu služila kao uzor svim ostalim vatrogasnim društvima u našoj domovini.

U toku daljnjih godina kompletiran je prema njegovim stručnim prijedlozima zagrebački park gasila novim vatrogasnim spravama i pomagalima, a jednako su njegovim nastojanjem i zauzimanjem postepeno uvedene i dotjerane važne vatrogasne uredbe u pogledu profilaktične i aktivne vatrobrambe.

Kako je u svrhu usavršavanja svojega znanja u vatrogasnoj struci boravio u mnogim većim gradovima i prisustvovao raznim stručnim vatrogasnim kongresima, čak i u inostranstvu, imao je prilike upoznati i proučavati savremene vatrogasne uredbe, i kadgod bi se vratio s takova naučnog putovanja, pružao je zagrebačkoj vatrogasnoj četi odličnu poduku i proveo nužne reforme na osnovu proširena znanja i stečena iskustva.

Nakon izgradnje novoga, t. j. današnjeg vatrogasnoga spremišta (godine 1909.), postalo je pitanje ustrojstva jedne stalne vatrogasne straže ponovo aktuelno, pa je ovo važno pitanje zauzimanjem zapovjedništva zagrebačkoga vatrogasnog društva, a uz glavnu saradnju Kolarića, konačno ipak ostvareno. Nakon osnivanja stalne vatrogasne straže, pristupila je gradska općina djelomičnom automobiliziranju gasila, pa je u svrhu nabave takovih strojeva bio Kolarić zajedno s jednim gradskim inžinirom izaslan u nekoje tvornice vatrogasnih strojeva u Austriju i Njemačku. Kako su u ono doba prevladavali elektro-automobili za vatrogasne svrhe (benzinmotorni strojevi nijesu još tada bili tehnički i skroz pouzdano usavršeni za vatrogasne svrhe), to je gradska općina za zagrebačko vatrogastvo nabavila dvije elektro-automobilne sprave. To je bio prvi početak automobiliziranja zagrebačkog vatrogastva.

Kod kasnijih nabava savremenih vatrogasnih strojeva, kojima danas raspolaže zagrebačko vatrogastvo, zahvaljujući zauzimanju funkcionara gradske općine, vazda su se uvažavali stručni savjeti Kolarića, pa je cijela tehnička oprema zagrebačkoga vatrogastva manje više izgradjena prema njegovim uputama.

Kroz više od tri decenija upravljao je Kolarić osobno svaku akciju gašenja požara u gradu Zagrebu, pa se s pravom može ustvrditi, da je Kolarić svojim požrtvovnim i neustrašivim radom na mnogim garištima spasio neprocjenjive vrijednosti zagrebačkom gradjanstvu.

Trijezno, požrtvovno i s puno samoprijegora istupao je Kolarić na svim garištima u borbu protiv razornog elementa požara, izlažući često puta svoje zdravlje i život u opasnost, samo da spasi tudji imutak i živote, pa se baš ovakovom njegovu istupanju i nesebičnom radu može zahvaliti, da mnogi opasni požari nisu svršili katastrofalno, već su pod njegovim stručnim vodstvom i njegovim fizičkim naporima uspješno lokalizirani.

Zbog svoje poznate susretljivosti, dobrote, pravednosti i radinosti omiljeo je kod cjelokupnoga članstva zagrebačkoga vatrogastva, koje se njime ponosi i koje ga osobito štuje.

Vatrogasac.

U Kolarićevoj kancelariji.

Dolazio sam često Mirku Kolariću u stvari vatrogastva. Dolazio sam k njemu još kao posve mlad čovjek, kad me je moje društvo izabralo vježbateljem.

Kolarića sam redovno našao za pisaćim strojem.

Sjedi on i odgovara društvima, koja u njega traže savjeta. Nikome ne ostaje dužan; svakomu odvraća po mogućnosti još isti dan.

Iako bi se drugi zamorio dugim poslom, njemu odlakšava rad dobra volja i ljubav prema vatrogastvu.

Ne malakše, nego je sretan da može svakomu društvu stajati na usluzi. Daje informacije, upućuje, savjetuje, bodri i oduševljava.

Uz mnoge, koji traže — čisto stručne informacije, ima ih, koji traže od Kolarića i druga obavještenja.

Jedno društvo moli, da mu javi, gdje se može kupiti najbolji bubanj; drugo pita, gdje bi nabavilo trublju, koje će se glas čuti barem kroz dva sela, a možda i dalje, kad bukne požar. Jedni pitaju, gdje se mogu kupiti najjeftinije sjekirice; drugi, gdje valja nabaviti najbolje sukno za haljetke. — Jedan stari

vatrogasac traži obavijest, da li on (Kolarić) znade za kake stare kacige, koje bi se mogle kupiti ispod ruke, „ili za kake stare limene instrumente“ za vatrogasnu muziku. — Ako i nije posve stručno, opet, ne može nitko poreći, da su i ova pitanja u nekoj bližoj ili daljoj vezi sa strukom! — umuje Kolarić, pa logično ovome odgovara svima od reda.

Za svako pitanje ili molbu, koja nije u direktnoj vezi sa strukom, nalazi on opravdanje za dopisnike. Njegovo poznavanje vatrogastva i svih pitanja, koja su s potonjim u vezi, opsežno je i temeljito.

Zato se i nikada ne nalazi u neprilici, kad treba odgovarati.

A jednom se ipak našao u njoj.

Od toga je doduše prošlo već mnogo godina, ali je dobro, da se i to zabilježi.

Neko društvo došlo je do maloga spora sa svojim župnikom, jer ovaj navodno nije htio, da se florijanska svečanost obavi u jednoj kapelici van mjesta, nego u župnoj crkvi.

Vatrogasci nisu imali ništa protiv toga, da bude i na župnikovo, ali oni su ostali kod svoje tvrde odluke, da se ima proslava makar poslije podne obaviti i u kapelici. Tu će oni sami izvršiti svoju pobožnost.

Upraviše s toga pismo na vatrog. Zajednicu, u kome mole „vele učenoga gosp. Mirka Kolarića, da im pošalje ili sastavi litanije ili barem molitvu k sv. Florijanu, zaštitniku od vatre, koju će oni izmoliti u kapelici“.

Kolarić se našao u neprilici. Jamačno na svome službenom mjestu prvi puta u životu — —

Ne znam više, što je odgovorio, ali je ovaj put morao, jasno i nedvoumno priznati, „da ova prošnja glede litanija k sv. Florijanu ipak ne spada u vatrogasnu struku!“

Bogumil Toni.

Prvomu vatrogascu.

Ajdmo danas, vilo posestrimo,
ajdmo hrlo od grada do sela,
dižmo braću na noge junačke
nek se čuje poruka vesela:
Usred grada Zagreba bijeloga
slavi slavu prvak naših četa,
koj za narod, naše vatrogastvo
baš p e d e s e t revnuje već ljeta.
Ajde, vilo, pjevajmo mu pjesmu
pjesmu čistu hvale i priznanja
pjesmu glasnu, neka svuda prodje
naša društva — njegva spominjanja!
Ovaj junak, K o l a r i ć u M i r k o,
narod na sve zaduži nam strane,
jer uči nauku veliku:
pomoć bratu, gdjegod vatra plane.
Ko apostol diljem zemlje cijele,
svuda našu riječ propovijeda,
sjeme pada na srce i dušu,
otud više iščupat se ne da. --
Bijelu knjigu požarničku piše
sva je puna plamena i žara;
gdje se štije, tu plemeni srca
kuda ide, tuda zanos stvara.
Ona uči, kako branit valja
naše dome, naše bijele kuće;
šaljimo mu zato hvalu toplu,
šaljimo mu naše želje vruće.
Čast mu bila najstarijem borcu,
što mu život ispunjuju djela,
što se može na prošasta ljeta
osvrnuti čista, vedra čela.

Bog Te živi, naš sokole sivi,
poklik naš je od grada do sela,
u Tvom rodu i za pozna ljeta
bit će hvala Tebi neuvela.
D o k ć e v a t r a l j u d s k a d o b r a p a l i t,
d o k ć e l j u b a v, p o ž r t v o v n o s t s j a t i,
T v o j a ć e s e s v u d a d j e l a c i j e n i t
T v o j e i m e u v i j e k s p o m i n j a t i.

B. T—i.

Ova je pjesma izašla u „Vatrogasnom Vjesniku“ o pedesetogodišnjici vatrogasnoga rada Mirka K o l a r i ć a. Prenosimo je sada i u ovu Spomenicu.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Zagrebu

uputilo je u povodu rijetkoga jubileja svoga odličnoga vodje i učitelja Mirka Kolarića ovaj proglas na dobrov. vatrogasna društva:

U Zagrebu, dne 15. lipnja 1929.

Slavno zapovjedništvo!

Naš poznati vatrogasni stručnjak, g. Mirko Kolarić st., vježbatelj zagrebačke dobrovoljne vatrogasne čete, upravitelj gasilane i počasni tajnik Hrvatsko-slavonske vatrogasne Zajednice, navršio je 13. lipnja o. g. punih 60 godina aktivnoga službovanja i humanoga rada na polju vatrogastva.

Što je Mirko Kolarić st., kao organizator i stručni vatrogasni učitelj učinio za boljak cjelokupnoga našega vatrogastva, poznato je danas svoj braći vatrogascima, pa bi bilo suvišno na ovom mjestu posebice isticati velike zasluge i uspjehe, kojima je okrunjeno požrtvovno djelovanje ovoga idealiste i neumornoga borca za plemenitu ideju vatrogastva.

Preko polovice ljudskoga vijeka stajao je trijezno i neustrašivo na jednom od najuzvišenijih mjesta u humanitarnoj djelatnosti: na polju vatrogastva, koje počiva na najljepšim etičkim podlogama: na ljubavi bližnjem i pomaganju bližnjega u nesreći, i njegov primjerni rad u tom pravcu dao je našem vatrogastvu pravi i idealni sadržaj požrtvovnosti i samoprijegora. Njegov organizatorni duh i njegov lični primjer, kojemu se danas svi dive, stvorio je naše vatrogastvo i dao mu je onaj elan, koji ga vodi još boljem napretku i razvitku.

Zagrebačko dobrovoljno vatrogasno društvo, koje osobito cijeni velike zasluge svojega odličnoga učitelja i nestora hrvatskoga vatrogastva, odlučilo je

dne 7. srpnja 1929. svečano proslaviti

ZLATNI JUBILEJ MIRKA KOLARIĆA st.,

pa nam je čast ovime najuljudnije pozvati slavni naslov, da bi blagoizvoljeo uveličati proslavu ovog rijetkog jubileja izaslanjem barem jedne deputacije.

Braćo vatrogasci!

Lijepo je kad netko slavi 60-godišnjicu svoga života, ali kudikamo je dostojan slave, tko može pokazati na plodove 60-godišnjega mukotrpnog rada za napredak vatrogastva, a u korist svoga naroda.

Pohrlite na dan proslave u Zagreb, da pozdravite, čestitate i iskažete doličnu počast svome štovanom učitelju i nestoru hrvatskoga vatrogastva, našem vrijednom starini Mirku Kolariću.

Štujmo i sami svoje prvake i zaslužne radnike, ako hoćemo, da i drugi naš rad cijene i poštuju.

Uvjereni da ćete se svakako odazvati ovom pozivu, kličemo Vam:

POMOZ BOG!

ODBOR ZA PROSLAVU JUBILEJA
MIRKA KOLARIĆA st. U ZAGREBU

Predsjednik:
SLAVKO FILIPČIĆ v. r.

Tajnik:
AUGUST LAMOTH v. r.

Raspored proslave:

U subotu dne 6. VII. 1929.

20·30 h: Podoknica jubilarcu. (Zbor vatrogasne čete i deputacija vatragasnih društava na prostoru iza Hrvatskog Sokola, odakle se kreće pred stan jubilarca).

U nedjelju dne 7. VII. 1929.

8 h: Sastanak vatrogasaca na vatrogasn. spremištu (Savska cesta 7) odakle se polazi u Prvostolnu crkvu na Kaptolu.

9·30 h: Sv. misa u Prvostolnoj crkvi, koju će služiti društveni superior, kanonik Msgr. Janko Barlè.
Nakon sv. mise povrat vatrogasnih korporacija u gasilanu, gdje se obavlja mimohod ispred jubilarca.
Formiranje vatrogasnih korporacija na dvorištu vatrogasnog spremišta, nakon čega slijede čestitanja i predaja darova jubilarcu.

13·30 h: Svečani banket u Gradskom Podrumu, čime se zaključuje oficijelna proslava jubileja.

16 h: Priredjuje „Zagrebačko Dobrovoljno Vatrogasno Društvo“ pučku zabavu u Zagrebačkom Zboru.

Sadržaj

		stranica
Bogumil Toni:	**Mirku Kolariću** o šezdesetoj godišnjici vatrogasne službe	5
B. T.:	**Šezdeset godina u službi vatrogastva**	7
Marijan pl Heržić:	**Uz jubilej Mirka Kolarića**	13
Mirko Kolarić:	**Moje uspomene**	15
Zvonimir Miholjević:	**Mirko Kolarić kao vatrogasni stručni pisac**	20
Vatrogasac:	**Kolarićev rad u zagrebačkom vatrogasnom društvu**	22
Bogumil Toni:	**U Kolarićevoj kancelariji**	24
B. T.	**Prvomu vatrogascu**	26
	Poziv svečanosnoga odbora zagrebačkoga vatrogasnoga društva bratskim društvima o zlatnom jubileju Mirka Kolarića	28
	Raspored proslave	30

Za izdavača: Dobrov. vatrogasno društvo zagrebačko odgovara njegov zapovjednik Ante Tolović, Zagreb, Bijenička c. 11.